

úlevný posele

2023-XXIV. ročník

Milý čtenáři, milá čtenářko,

... přemýšlejte o všem, co je pravdivé, čestné, spravedlivé, čisté, cokoli je hodné lásky, co má dobrou pověst, co se považuje za ctnost a co sklízí pochvalu. Čemu jste se u mne naučili, co jste přijali a uslyšeli i spatřili, to číňte.

Fp 4, 8–9

Milí bratři, milé sestry,

z pera apoštola Pavla zní hodnoty jako pravda, čest, spravedlnost a úcta, mravní čistota. Dobrá pověst. Zajímá to dnes ještě někoho? Jistě jsou to v první řadě věci, pro které se člověk rozhoduje individuálně a nikdo mu je nemůže přikázat ani vnutit. Ale na straně druhé přece platí, že pokud se tyto hodnoty nebudou dařit prosazovat ve společnosti, určitě se to navenek projeví v kvalitě života všech.

Apoštol píše filipským křesťanům, aby o tom všem přemýšleli. Ale jistě tím nemyslí jen nějakou nezávaznou a povrchní úvahu. Je to hluboké promýšlení a reflexe hodnot. Je to nakonec taky volba toho, co přijmout a co odmítnout. To jistě žádá věcnou znalost problémů a okolností i dobrou informovanost. Situační hledání řešení. Rozhodování o tom, kam vstupovat, co a koho podpořit, aby se tomu dobrému dala šance. A taky na straně druhé rozpoznat to, co je falešné, prázdné nebo dokonce zhoubné a nebezpečné. To dá vždycky velkou práci.

Máme nového prezidenta. Jistě jsme o ledasčem během té kampaně přemýšleli. O všech těch hodnotách, které jsou dobré a potřebné. Věděli jsme dobře, jak může být snadné bezostyšným lhaním na svou stranu dostat statisí-

ce lidí. A jak je ono promýšlení nutné k tomu, abychom nesedli na špek. Je dobrou zprávou, že se to nemusí stát.

Jsmo Kristovými učedníky tak jako Pavel. Jeho výzvy k dobrému a ryzímu jednání vychází od Ježíše. Jeho přikázání lásky nejde uzákonit, ale jeho vyznavač udělá všechno, co je ve společnosti možné, aby se nemohlo neomezeně prosazovat bezohledné sobectví privilegovaných a ponižování slabých a bezbranných. Aby se lež a podlost nedostaly tak snadno ke slovu.

Apoštol Pavel nakonec přejde od výzvy k přemýšlení k výzvě k činům. Čemu jste se u mne naučili, co jste přijali a uslyšeli i spatřili, to číňte. Neříká tím: Buďte jako já, vezměte si ze mne příklad. To, čemu se jeho posluchači od něj naučili, co přijali a spatřili, je právě Kristovo evangelium. To, co Pavel sám nejprve přijal, to, co jej oslovilo a od základu proměnilo jeho život. Tady v tomto bodě ale připojí výzvu: To číňte. Nejen přemýšlejte, ale číňte. Křesťanství musí být živé a musí mít dosah do životní praxe.

Promýšlení a čin. Ano, ono přece platí obojí. Pán Bůh nám dal rozum, srdce i ruce...

Váš Jan Lukáš, farář

Význáváme, Pane, v pokání svou pohodlnost a zemdlenost, ve které nejsme ochotni přemýšlet, informovat se a raději se rozhodujeme jen podle svého zdání. Pomoz nám nalézat cestu ke kritickému rozpoznávání, co a jak je potřeba aktivně udělat pro dobrý a pokojný život.
Amen.

Slovo šéfredaktora

Milí čtenáři Posla,

kdybych teď chtěla tvrdit, že nejvýznamnější událostí ledna 2023 byla ekumenická setkání, asi byste se buď smáli, nebo si řekli, že nežijí v realitě. Jakkoli bývají tato modlitební společenství navštěvována tradičně opravdu malým počtem lidí z našeho sboru (ostatní církve nekomentuji), přesto věřím, že se s těmi, kteří si alespoň na jedno či dvě setkání čas udělali, shodnu (rovněž tradičně J), jak je (Bohu)milé alespoň jednou za rok vyjít z našich křesťanských bublin. A že z toho většinou máme radost. Jedno z bohoslužebných setkání Aliančního týdne modliteb vedla naše výpomocná kazatelka sestra Noemi Batlová – její kázání přetiskujeme v tomto čísle Posla.

Již méně snadno se v uplynulém lednovém chladném čase vycházelo z jiných bublin – předvolebních. Napětí se dalo krájet, řešením bylo buď se pokusit vše co nejvíce od sebe vzdalovat, nebo pravý opak: konfrontovat každého se snahou ho přesvědčit o správné volbě. Nebojte se, nejsem politický komentátor, nebudu hodnotit výsledek voleb. Spíš to, co se dělo kolem a nemělo by nás jako křesťany nechat v klidu. Tím mám

na mysli neskutečně podlé překračování všech morálních hranic, včetně hazardování s lidským strachem. Strachem o život, o děti, o rodiče... strachem, který nám sedí na hrudi, tíží nás a určuje, či jméno hodíme do urny. Byla to neskutečně nefér hra s vědomím, že si tuto strategii mnozí ani nejsou schopni uvědomit, zreflektovat, promyslet. V obchodech je podprahová reklama zakázána... jak moc se tyhle marketingové strategie cílí na něco hluboko v nás od nich ve své podstatě liší? Strach vyvolává strana temnoty – my víme, že v bibli zní třístapětašedesátkrát: „NEBOJ SE!“ Jednou na každý den. Protože každý den přináší strachy nejrůznější – o naše zdraví, vzdělání, blízké. A v duchu biblického poselství je nám opakovaně zvěstováno, že dostaneme sílu na jeden každý den. Strach v nás nemá ubít hodnoty, které utvářejí náš svět vnější i vnitřní. Za takové hodnoty je někdy potřeba i padnout. Ale do každého nového dne, který nám ještě bude přidán, bude znít ono: NEBOJ SE!

Zvěstujme to kolem sebe.

Jana Vrajová

Mladá rodina s dítětem hledá v Olomouci pronájem, případně byt ke koupi.

Kontakt: Ondřej Holubec, 731 710 753

2. 2. čtvrtek	9.00	Seniorklub	
3. 2. pátek		pololetní prázdniny	
5. 2. neděle	9.00	bohoslužby s Večeří Páně	Jan Lukáš
6. 2. pondělí	18.00	staršovstvo	
7. 2. úterý	18.00	biblická hodina	
8. 2. středa	19.00	Sešlost	
10. 2. pátek	17.00	dorost	
	18.00	mládež	
12. 2. neděle	09.00	bohoslužby a křest	Jan Lukáš
	10.00	setkání americké skupiny	
	13.00	bohoslužby v DD Chválkovice	
	14.30	bohoslužby v DD Hrubá Voda	
	14.00	dětské odpoledne NŠ – karneval	
	16.30	sb. odpoledne – Zpíváme z NEZ	
14. 2. úterý	18.00	biblická hodina	
16. 2. čtvrtek	14.00	Seniorklub	
17. 2. pátek	17.00	dorost	
	18.00	mládež	
19. 2. neděle	09.00	bohoslužby	Jan Lukáš
21. 2. úterý	18.00	biblická hodina	
22. 2. středa	19.00	Sešlost	
23. 2. čtvrtek	18.00	setkání mužů	
24. 2. pátek	17.00	dorost	
	18.00	mládež	
26. 2. neděle	9.00	bohoslužby	Jana Rumlová
28. 2. úterý	18.00	biblická hodina	
2. 3. čtvrtek	9.00	Seniorklub	
3. 3. pátek		jarní prázdniny	
5. 3. neděle	09.00	bohoslužby s Večeří Páně	Jan Lukáš

každou středu – 18.00 modlitby za Ukrajinu

Zpráva ze schůze staršovstva 2. 1. 2023

Staršovstvo zahájilo schůzi písní *Laudato si*. Následovala úvaha Pavla Brtníka, inspirovaná biblickým příběhem Obrácení Saula.

Ohlédnutí za uplynulým obdobím:

Dobrotrh a Dobropunč byla akce, která našemu společenství seděla. Každý mohl najít svoji roli, pootevřeli jsme dveře také pro lidi mimo sbor. Pěkným ukončením dne byl koncert Oborohu. Přišla i komunita ukrajinských žen – asi 10, které jsou navázány na Světlanu a Žeňu. Mohli bychom podobnou akci opakovat také v letním období, ve spojení s muzikou.

Letošní vánoční stromek jsme dostali darem od lidí, kteří bydlí kousek od kostela. Vnímejme okolí kostela. Kolem bydlí lidé, kterým nejsme lhostejní.

Děkujeme Dance Vrajové za veškerou organizaci a přípravu vánoční hry a Daníkovi Batlovi za technickou podporu – ozvučení, střih videa.

Ukrajina: Uvažujeme o nabídce konverzačních chvil pro ukrajinské ženy. Ukrajinky byly doma přes Vánoce. Je to pro ně složitý život. Je dobře, že mají svobodně možnost sem přijít např. i při punči. Skupina Ukrajinců, kterým jsme na jaře nabídli naše prostory, se ještě ozyvají a děkují za pomoc.

V uplynulém roce se vydaly přednášky a bohoslužby Mikuláše Vystavěla a Benjamina Rolla. Také v příštím roce bychom rádi uspořádali dvakrát do roka sborové odpoledne s nějakým hostem. Na více větších setkání nemáme kapacitu. Chceme-li zvát také další lidi i mimosborové, je potřeba dát termín dostatečně dopředu.

Chceme podporovat akce, které propojují různé světy, jako byl např. koncert Oborohu,

součást výstavy v muzeu umění. Tou bude i přednáška Tomáše Mazáče z Brna – zpracování výtvarného umění z protestanského prostředí. 15. 2. je středa, na kterou by náš sbor Saša Jeništa rád pozval. V jednání je možnost podívat se na výstavu po bohoslužbách – komentovaná speciální prohlídka pro asi 20 lidí. Bude připraven rozpis.

Je dobré, že jsou již v provozu nové webové stránky, spuštěn facebook.

Děkujeme Markovi Vrajovi, jak vede staršovstvo, že neřešíme jen technické věci, ale promýšlíme věci i do hloubky.

Plány na následující období:

Vyfotit staršovstvo.

Bylo by dobré, aby byla připravena káva a čaj po každých bohoslužbách, každou neděli.

Bratr farář plánuje konat v letošním roce více návštěv. Děkuje Lubovi Vrajovi, že ho v době nemoci zastoupil (některé návštěvy a bohoslužby v diakonii).

Od začátku roku je šternberský sbor administrován. Br. farář bude mít 3. týden v měsíci ve Šternberku bohoslužby.

Chceme zachovat středu pro modlitební chvíle sboru, nejen pro modlitby za Ukrajinu. **Zahraničí** – spolupráce s německým partnerským sborem by mohla být navázána, pokud se najde ochotný koordinátor tohoto partnerství.

Česko-americká konference: konflikt byl urovnán. Čeká nás intenzivní práce.

Plán akcí na rok 2023:

- 12. 2. Společné zpívání – setkání pro všechny generace
- 18. 2. Nebál

- Výroční sborové shromáždění je plánováno na neděli 19. 3. 2023 – Sborový den s polévkami a odpoledním programem: koncert nebo beseda o Rumunsku, Moldavsku a Podněstří (Jan Lukáš ml.)
- 5.–8. 5. 2023 je plánován sborový pobyt v Herlíkovicích.
- 27. 5. – konfirmační soustředění
- 29. 5. – ekumenická bohoslužba na Svato-dušní pondělí
- 4. 6. Neděle svaté Trojice – konfirmace
- 11. 6. seniorátní neděle
- 18. 6. sborový den v Drahanovicích
- 1. týden v červenci se koná tábor pro děti na Pasekách
- 9.–13. 7. Česko-americká konference
- 6.–13. 8. sborová rekreace na Ptenském Dvorku
- První neděle v září – bohoslužby na zahájení školního roku
- Druhá neděle v září – bohoslužby v Rozáriu
- Druhá sborová neděle je plánována na říjen nebo listopad. Navrhujeme pozvat jako hosta bratra France, který nám povídal o sektách v mládeži
- 3. 12. – 1. adventní neděle – Vánoční punč s Dobrotrhem + koncert Jardy Svobody z Trabandu

Jan Lukáš. Prvním úkolem je zvážit možnosti, jak naložit s finančními prostředky, které jsme dostali z Athens.

Částka na našem účtu, určená pro Ukrajinu, byla odeslána na nákup generátorů. Všem dárcům děkujeme.

Staršovstvo schvaluje, aby bylo zasláno 40 tisíc na fond ÚCK pro projekty na podporu práce s Ukrajinci.

Dále staršovstvo diskutovalo o rozpočtu na rok 2023.

Zpráva z technické komise: Staršovstvo schvaluje přijmout nabídku na opravu kostela od firmy, kterou doporučila technická komise. S firmou bude podepsána smlouva. Ondra Holubec podal staršovstvu zprávu z grantové komise: je připraven web projektu a nové vizualizace. Bude vyrobena děkovaná kartička dárcům. Mladším mailem, starším tiskem. Zvažuje se zřízení platební brány.

Různé:

- Noemi Batlová a Bohdan Gallat k 31. 12. 2022 rezignovali na členství ve staršovstvu. Řádnými členy staršovstva se stávají náhradníci Jakub Ruml a Ondřej Holubec
- Br. farář připravuje Veroniku Zajícovou ke křtu
- Dan Marek vede jednání se zhotovitelem opravy varhan, bude stanoven termín oprav
- Sestra Řezníčková slíbila, že ještě rok bude dělat sborové účetnictví. Hledá se nová/ý účetní

Staršovstvo ukončilo schůzi v 21:12 písní *Radostná* a modlitbou.

Dle zápisu Evy Palové Dostálové pro Posla upravila Adéla Gabrielová

Poděkování

Českokobratrská církev evangelická Olomouc
Blahoslavova 916/1, 779 00 Olomouc

Vážení přátelé,
touto cestou Vám děkujeme za Váš dar na pomoc Ukrajině. Naši výzvu „**Teplo a světlo pro Ukrajinu**“ jste podpořili úctyhodnou částkou 71 400 Kč. Jsme Vám za tuto podporu těžce zkoušené Ukrajině upřímně vděční.

Již během listopadu jsme reagovali na výzvu našich partnerských Charit na Ukrajině. Společně jsme vydefinovali jako nejpotřebnější pomoc formou dodávek elektrických generátorů různých výkonů pro různé formy využití. Ihned jsme se pustili do jejich zajišťování, nákupů, rezervace dodávek a organizování s tím spojené logistiky.

Váš dar jsme využili na úhradu nákupu tří invertorových elektrocentrál značky Rato s výkonem 3 kW, které byly již ve čtvrtek 15. 12. 2022 spolu s dalšími věcmi vypraveny kamionem z Olomouce do ukrajinské Charity Kolomyja. Tentokrát jsme vezli 230 elektrocentrál různých výkonů, zdravotní materiál a také dva větší nafukovací stany.

Charita v Kolomyji materiál převzala a dále distribuovala k potřebným, a to i ve spolupráci s pracovníky evakuované Charity Mariupol, aktuálně pomáhající na několika místech poblíž bojové fronty.

Generátory jsou momentálně používány v charitativních zařízeních, ubytovacích zařízeních s větší koncentrací dětí, seniorů či nemocných a dále pak v centrech pomoci, která jsou operativně budována na různých místech, kam se přirozeně koncentrují lidé, ohrožení opakujícími se nebo trvalými výpadky elektřiny. Zde tito lidé mají díky tomu možnost se ohřát, nouzově uvařit či dobít mobilní telefony nutné ke komunikaci s pomáhajícími či rodinou apod. Většinou se jedná o seniory, nemocné nebo matky s dětmi.

Vaše pomoc se tak konkrétně v pořízení těchto přístrojů stala velmi účinným a konkrétním nástrojem, výrazně ulehčujícím těžkou situaci obyvatel měst a obcí na Ukrajině, vystavených absenci elektrické energie.

Ještě jednou Vám touto cestou upřímně děkujeme.

V Olomouci dne 10. ledna 2023

S pozdravem

Václav Kepřt, ředitel ACHO

Alianční týden modliteb v Olomouci 2023

Letošní ročník Aliančního týdne modliteb v Olomouci se konal 9.–14. ledna 2023. Jeho tématem byl **Dobrý pastýř** – **Žalm 23** a 1000 let historie jeho ozvěn ve Starém a Novém zákoně.

Ve čtvrtek 12. 1. jsme se v kapli ACHO soustředili na 4. a 5. verš tohoto žalmu.

Žalm 23, 4-5

Sestry a bratři,

několikrát jsem zažila chvíle, kdy lidé v mém závěru života se mnou ten žalm říkali, anebo jen poslouchali, když už nemohli mluvit. V dětství se ten žalm naučili a on je vedl jako mnohdy jediné světlo jejich životů. Vždy v duši i v hlavě připravený jako nějaká pomyslná poslední záchrana.

Na mnoha pohřbech bylo toto vyznání zpíváno.

Proč? – protože v den smrti mají lidé jedinou naději – Boha.

Pán Ježíš je Dobrý Pastýř, který provádí své ovce údolím stínu smrti:

Tím, že prošel jako obětní beránek branou smrti, provedl nás touto branou „na volné pastviny“. Ježíš prošel branou smrti, ale ta se za ním nezavřela. Odešel do nebe k Otci, ale zároveň je pořád ve spojení se svými ovci. Postupně nás vede na dobrou pastvu.

Dobrota Pastýře se nezaměřuje pouze na vedení ovcí sem-tam po tomto světě, protože tady není žádná trvalá dobrá pastva. Záleží mu na tom, abychom došli až na místo, kde si budeme moci odpočinout.

Pastýř jde vždy vpředu. Vede nás. Cestu života, která bývá nebezpečná, činí bezpečnou. I když jdeme roklí šeré smrti. Kde nás svírá strach, kdy ubývá naděje a síl.

A když vytrváme v následování a nenecháme se odradit, zastrašit, v našem životě nás provází Jeho láska, dobrota, milosrdenství.

Jak dlouho? Po všechny dny. Celý život. S ním máme ty nejdůležitější jistoty.

Nedovolme, abychom se ztratili. Nebo abychom Ho ztratili z očí. On jde tak rychle, abychom mu stačili.

Ten vztah Dobrého pastýře a ovcí je založen na jedné velmi důležité věci, a to je **důvěra**. 23. žalm to vyjadřuje obrazy péče: výživná pastviska, čistá voda, vedení po správných cestách. *Duši mou občerstvuješ*, volně bychom mohli také přeložit: „stále mi dáváš sílu žít“. A dokonce i když půjdu temnotou, roklí smrti, územím nepřítelů, nebudu se bát, protože Pastýř je se mnou. Žalmista nezůstává jen u obrazů pohody a štěstí, neslibuje, že nikdy nepůjdeme žádnými temnými roklími. Říká jen, že jimi nepůjdeme sami. Jde s námi dobrý Pastýř, který má „prut“ a „hůl“, zbraně proti zlu, a to nás může uklidnit nebo, s Kralickými bratry řečeno, „potěšovat“.

Pastýř je ten, kdo jde **vpředu**, kdo je na čele celého pelotonu stáda. Pastýř tedy musí napřed projít sám tudy, kudy chce, aby šlo jeho stádo. Ježíš je dobrým pastýřem také tím, že nám takto „prošlapává cestu“, že jako člověk a náš bratr prošel vším, co my lidé zakoušíme; radoval se s radujícími, plakal s plačícími, procházel sám temnými údolímí chudoby, nepochopení a odmítnutí, ztráty lidí, které měl rád a nakonec bolestivou ztrátou vlastního života. Tím vším prošel a prochází tím s námi, spojen s námi svým lidstvem i svou božskou láskou.

Je uklidňující a posilující cítit se jako ovečka, o kterou je dobře postaráno, ale tím život

křesťana nekončí. Když jsme poznali, co to je dobrý pastýř, nemáme zůstat jen pasivními ovce, ale po příkladu Krista Pána se máme stát dobrými pastýři svých bratrů a sester. A tak je i naším úkolem občerstvovat duši bližního, jít s ním temnými zákoutími života, vést ho po správných cestách a v případě nezbytnosti za něj i život položit. A to není jen úkol farářů nebo presbyterů církve, i když těch v první řadě, ale i každého, kdo je vírou a křtem spojen s Dobrým pastýřem.

Žádný z veršů 23. žalmu není tak často citován, jako právě tento a kdybychom se rozhodli stanovit jádro Žalmu 23, pak je to právě asi tento verš. Téma konce života, téma smrti. A tady – žalmista se raduje: „*Budeš mi Bože nablízku, čeho bych se bál?*“ „*Nebudu se báti zlého, neboť ty se mnou jsi,*“ „známe z králičtiny. Člověk může doprovodit druhého člověka až na onu hranici samého konce života. A dál? Ty se mnou jsi. Ty mi budeš Bože nablízku.

Bůh jde s člověkem až za tu hranici.

A pak? Bůh má pro člověka prostřeňo. „*Před tváří nepřátel ty stůl mi prostíráš, mou hlavu korunuješ ctí, má číše přetéká tvým požehnaním.*“ Plný stůl zde, plný stůl v novém

životě. Plný stůl, to je společenství. Po dobrém pastýři se Bůh stává dobrým hostitelem. Tak je žalmistou vyznáván a my můžeme sledovat ten osobní, až přivlastňovací tón. Můj pastýř mne pase, mne vodí, mně bude nablízku, mně přinese potěšení, můj stůl prostírá, mou hlavu korunuje, má číše přetéká. Nejde o nic jiného, než o žalmistův vědomý život s Bohem. Víra, důvěra, spolehnutí. Krok za krokem s Bohem. „*Se svým Bohem zdolám hradbu,*“ zpívá Žalm vděčnosti král David (2. Sam. 22, 30). Můžeme již za sebe, milé sestry a milí bratři, říct: Se svým Bohem zdoláme hradby. Jednu za druhou. Tu poslední, tu za nás přemohl Kristus Pán.

„*Navíc tvá laskavost a tvoje slitování zůstanou se mnou do posledního dechu a potom budu žít navěky v tvém domě,*“ končí žalmista svůj zpěv, plný víry a spolehnutí na Pána Boha, své pozvání k radosti a veselí. Nic na světě nás neodloučí od Boží lásky v Ježíši Kristu, napíše jednou apoštol Pavel. Bůh je dobrý, Bůh se slituje. Máme zvednout hlavy a radovat se. Protože: „Hospodin je náš pastýř. Co by nám mohlo chybět?“

NB

V rámci Aliančního týdne modliteb u nás 14. ledna kázal Jaroslav Křivánek, farář Církve československé husitské

1. 2.	Šimon Gabriel	13. 2.	Světlá Brázdová
6. 2.	Bohumila Výroubalová	13. 2.	Jan Matějka
7. 2.	Jana Zahradníková	17. 2.	Eva Hořínová
8. 2.	Lýdia Podgrabinská	20. 2.	Eva Palová Dostálová
11. 2.	Lenka Jelčová	21. 2.	Anna Dostálová
12. 2.	Ester Danihelková	24. 2.	Věra Focherová
12. 2.	Noemi Batlová	26. 2.	Josef Čermák

Výročí - kultura - historie

Jan Blahoslav, rodák z Přerova

Fiktivní podoba Jana Blahoslava podle představy umělce 19. stol.

Připomeňte si s námi 500. výročí narození významného přerovského rodáka, humanisty, překladatele, literáta a biskupa Jednoty bratrské - Jana Blahoslava.

Jan Blahoslav (20. února 1523 Přerov – 24. listopadu 1571 Moravský Krumlov) byl kněz a biskup Jednoty bratrské, literát, vzdělanec, pedagog a představitel domácího reformačně orientovaného humanismu. Od narození prvního překladatele Nového zákona do češtiny a autora Gramatiky české letos uplyne 500 let.

„Matka, kteráž spravuje včely, nemá žahadla jako jiné včely. Tak správcové býti mají, lítostiví, dobrotiví, nemají žahadla mítí.“

(Pochodně zažžená)

Výstava současně připomene 100. výročí odhalení pomníku Jana Blahoslava na Horním náměstí v Přerově. V návaznosti na stálou expozici představí jeho život a vazby na rodné město. Připomene nejdůležitější práce, především jeho překlad Nového zákona z původních biblických jazyků a práci Gramatika česká. Pojednáno bude také o redakci bratrských kancionálů v souvislosti se vznikem bratrské tiskárny v Ivančicích. Výstava je součástí projektu a po dobu jejího trvání bude probíhat řada dalších akcí k výročí Jana Blahoslava.

Výstavu můžete zhlédnout od 21. 2. do 28. 5. 2023 v 2. patře přerovského zámku.

Vstupné: součástí vstupného do stálých expozic, samostatně 20/10 Kč

Slavnostní zahájení výstavy: od 15.00 hodin, Slavnostní síň města Přerova. V rámci vernisáže vystoupí skupina Kouzelné flétny ze ZUŠ B. Kozánka v Přerově. Připraveny budou také workshopy a aktivity pro děti. Vstup zdarma.

Příběh kostela IV.

V minulém díle vyprávění o okolnostech vzniku a stavbě kostela Českobratrské církve evangelické v Olomouci jsme se dostali až ke klíčové postavě příběhu – autorovi návrhu a projektu architektu Otto Kuhlmannovi. Z jeho biografie je patrné, že se od počátku své profesní dráhy profiloval jako architekt veřejných staveb (zejména radnic a škol). V tomto kontextu je jeho následná ještě užší specializace na sakrální protestantské, případně židovské stavby vlastně logická. Mluvíme o době, která na našem území, resp. v prostoru tehdejší rakouské monarchie

po dlouhých staletích náboženské rigidnosti a uzavřenosti konečně poskytla lidem náboženskou svobodu a s ní spojenou svobodu architektonického výrazu při stavbě kostelů jednotlivých (nejen) křesťanských denominací. S vlastním architektonickým tvaroslo-

Kostel sv. Cyrila a Metoděje v Chudobíně

Rondokubistický Husův sbor v Českých Budějovicích

vím tak přichází pravoslavná církev, která se o ně zprvu dělí s nově se formující Československou církví husitskou. Ta však záhy tuto tradicionalistickou cestu opouští a vydává se cestou neoklasicismu (olomoucký Husův sbor z roku 1924). Brzy však sleduje i nejnovější dobové trendy v architektuře jako rondokubismus (Husův sbor v Českých Budějovicích z roku 1924) a dokonce i radikální funkcionalismus, který se pro její kostely stane dokonce typickým (Husův sbor v Praze na Vinohradech (1935). Svůj jedinečný architektonický výraz hledají a nacházejí v éře nové svobody i židovské

Funkcionalistický Husův sbor v Praze na Vinohradech

komunity a rovněž procházejí poměrně překotným vývojem od historizujících podob svých synagog odkazujících k Šalamounovu chrámu (v Olomouci synagoga od Jakoba Gartnera z roku 1896) až k současným formám – již zmíněný rondokubismus (synagoga v Milevsku z roku 1914) a funkcionalismus (synagoga Agudas achim v Brně z roku 1930).

Vývoj evangelické architektury se v leccčems liší. Má za sebou téměř sto let limitované náboženské svobody s tolerančními kostely se zadními vchody, bez věží a zvoníc, připomínajícími spíše vesnické stodoly. V tomto kontextu je paradoxně evangelická sakrální

architektura víc příbuzná s židovskou, než obecně křesťanskou. Na rozdíl od židovských obcí však evangelíci v nově nabyté náboženské svobodě nepokryli své svatoštánky bohatě zdobenými ornamenty, nýbrž snažili se uchovat si i v tomto směru tolik typickou maximální kalvínskou střídmost, ba strohost.

Vyvstává před námi obecná otázka. Proč si

čestí bratři, kteří po staletí vyznávali svou víru tajně a okolnímu světu navzdory, odolávají mnoha urputným a často i násilným pokusům o poněmčování, zvou jako architekta svého konečně vyvzdorovaného kostela Němce z Berlína? Pokusím se odpověď nastínit v mnohem širším a opět evropském kontextu. Profesionální dráha a praxe Otto Kuhl-

Rondokubistická synagoga v Milevsku

mana zcela jistě nebyla nijak ovlivněna výše zmíněnými historickými milníky, které tak zásadně určily charakter střední Evropy. Právě naopak – vzešel z relativně svobodné společnosti po staletí formované silnou luterskou tradicí, která měla za sebou mnoho desítek let (opět relativně!) svobodné diskuse nejen o věroučných otázkách, ale také o pravidlech a uspořádání církve a v neposlední řadě také o odrazu teologických a bohoslužebných potřeb v podobě kostelů. Tato diskuse probíhala v podstatě už od počátku 18. století, možná i déle a postupem času z ní vyplynuly hlavní zásady, jimiž by se stavba kostela měla

Toleranční kostel v Javorníku nad Veličkou

řídít. Není bez zajímavosti, že způsob uvážování o „moderním“ kostele se velmi podobá tezí, s nimiž přišli skutečně moderní architekti až na začátku 20. století – nejprve řeší specifické požadavky interiéru (včetně duchovních!), který se následně svými vlastnostmi „propisuje“ do exteriéru (vzpomeňme v tomto kontextu na Loosův prostorový plán – Raumplan). Banálně řečeno – důležitý je obsah, vnější forma je druhotná. Diskutují se i otázky stylu a pod vlivem Johana Wolfganga Goetha se velmi často objevuje názor, že skutečně původní evropský křesťanský styl je gotický. Všechny ostatní styly tak či onak rozvíjejí antické, tedy předkřesťanské tradice.

Od roku 1848 se německé protestantské církve snažily o jakousi standardizaci této

oblasti a začaly pořádat konference a kongresy spojené s tématem současného křesťanského umění. Z těchto konferencí se stala tradice, z níž vzešlo několik obecných tezí, jimiž se od té doby výstavba kostelů řídila, jež však poskytovaly patřičnou volnost pro rozhodování jednotlivým zemským církvím a svobodným sborům obecně. Zároveň obsahovaly i mnohé zásady environmentální udržitelnosti, které bychom jim dnes neměli jen závidět, nýbrž se k nim urychleně vrátit. Protestantský církevní kongres v Barmenu v roce 1860 se tak usnesl, že „architektonický styl charakterizuje důstojnost, krása a význam stavby kostela a má

vyjadřovat hlubokou symboliku křesťanské víry. Styl výstavby by se neměl řídit vkusem stavebníka, nýbrž příslušnými zvyklostmi výstavby v regionu. Pozůstatky starších církevních staveb by měly být pečlivě konzervovány a znovu maximálně využity.“ Nejznámější jsou asi regulační předpisy pro stavbu protestantských kostelů z konference v Eisenachu v roce 1861, které mimo jiné uvádějí, že „důstojnost stavby křesťanského kostela vyžaduje návaznost na některý z historicky rozvinutých křesťanských slohů a doporučuje tzv. germánský (gotický) nebo románský (předgotický) styl. Stavba kostela má mít pevnou konstrukci bez klamavých omítek nebo výmaleb.

Z berlínského kongresu v roce 1876 zase vzešla teze, že „kostel má být vždy vyšší než

ulice, jeho tvar má být protáhlý čtverec jako odkaz k Noemově arše.“ Wiesbadenský program z roku 1891 zase říká, že „kostel má mít charakter místa setkávání se celebrujícího shromáždění, nikoli stánku Božího v katolickém slova smyslu; jednotný prostor by měl odpovídat jednotě společenství a všechny pohledové linie by měly vést k oltáři; s kazatelnou jako místem, kde je Kristovo slovo obětováno shromáždění jako duchovní pokrm, je třeba zacházet se stejnou úctou jako se stolem Páně.“

Z uvedeného je zřejmé, že luterská církev se snažila nalézt „správný“ styl svých kostelů nikoli výlučně výběrem materiálu a formy a jednotnou standardizací uspořádání bohoslužebného prostoru. Vydala se cestou mnohem náročnější. Cestou hledání

architektury jako výrazu, který splňuje nejen nároky na účelnost, ale směřuje i k jádru toho, proč vzniká. A tím je demokratické a svobodné fungování evangelických sborů.

Pro příběh olomouckého evangelického kostela má tato na první pohled zdoluhavá odbočka důležitý význam. Nejenže nám alespoň povrchně vysvětluje „gotizující“ tendence, které se nevyhnuly ani leckterému českobratrskému sboru včetně našeho, ale zároveň nás učí, jak hluboký význam má pro křesťanské společenství (a společnost obecně) svobodná diskuse vedená i k těm nejhlubším a nejobecnějším otázkám.

(Pokračování příště.)

Alexandr Jeništa

Výročí - kultura - historie

CO JE ČLOVĚK?

Motto: Žalm 103, 15–16

Co je člověk, Hospodine, že se k němu přiznává jako polní tráva hyně odchází, když přijde čas.

Je i jako marnost sama přežívá čas na zemi jednou padne jako tráva či květ kosou zkosený

S tebou se pak rád setká s velikánskou radostí, do vztahu si přitom vetká Tvoji lásku s milostí.

Vánku jenom podobný je, který uvázne na líci, časem pryč se odebere jako stín jen letící.

Dopřej, Pane, víru živou, dřív, než odtud odletí, že po všem v danou chvíli Tobě přijde naproti

Boží rámě milostivé přijme nadšený s radostí píseň lásky se pak líne z každé lidské bytosti.

Pavel Janošík st.

Největší setkání evangelických kazatelek a kazatelů v Česku se zabývalo ekologickou krizí

zemské feministické a ekologické teoložky Trees van Monfoort, amerického procesuálního teologa Jaye McDaniela, či britské profesorky teologie zvířat Clair Linzey. Na kurzu přednášeli ale také čeští hosté – teolog a etik Jan Zámečník, ekofyzikolog z ústavu CzechGlobe Akademie věd ČR Michal V. Marek, či psychoterapeut a básník Adam Borzič. Mezi hosty kurzu byla i Barbora Mudrová z Amnesty International ČR, či Radek Kubala z platformy Re-set.

PRAHA - V uplynulém týdnu se v Praze sešlo na dvě stovky evangelických farářek a farářů, výpomocných kazatelů a pastoračních pracovníků Českobratrské církve evangelické (ČCE) i studentů teologie ze všech koutů Česka i ze zahraničí na Farářském kurzu 2023.

„Kurz byl časem vzdělávání, společného přemýšlení, osobních setkání i sdílení profesních starostí a radostí,“ sdělil médiím pracovník ČCE pro komunikaci s veřejností Jiří Hofman.

Tematicky se kurz nesl v duchu ekologie a ochrany životního prostředí, resp. ekologické krize dneška. „Současný svět se nachází v klimatické krizi, zásadním poklesem biodiverzity, v energetické krizi. Na letošním Farářském kurzu Spolku evangelických kazatelů (SpEK) se pokoušíme společně znovu promýšlet teologickou, křesťanskou, ale i praktickou odpověď na tyto ekologické problémy,“ řekl Michael Pfann, vrchlabský farář a člen výboru SpEK.

„Nové nebe, nová země,“ biblický verš z knihy Zjevení Janovo, byl ústředním heslem letošního Farářského kurzu. Kurz svým účastníkům nabídl setkání s myšlenkami řady zahraničních teologů, například nizo-

Kurz byl zahájen bohoslužbami v kostele u Martina ve Zdi, kde nechyběla ani chrámová sbírka. Organizátoři se jejím výtěžkem v konečné výši přes 11 000 Kč rozhodli podpořit aktivity na podporu ochrany biodiverzity, péče o českou krajinu a lepší správy lesů v Česku, které činí Hnutí DUHA.

SpEK má od středy obměněný výbor. V jeho vedení skončili vršovický farář Matěj Opočenský a farářka z Pardubic Hana Ducho. Novým předsedou je vrchlabský farář Michael Pfann a ve výboru nově působí i duchovní z Litoměřic Jiří Šamšula a farářka z Roztok a Smíchova Anna Pokorná.

Autor: hofman@e-cirkev.cz

I letos bude Noc kostelů...

Bliží se ples!

Necháme to ve hvězdách

- 18. až 19. února 2023, začátek 19:00
- 8. května 429, Velká Bystřice
- základní 260 Kč, dobrovolnická/rodinná 210 Kč, na místě 300 Kč

Nenechte si ujít mezigenerační ples (nejen) moravskoslezské mládeže, který se bude konat 18. 2. v orlovně ve Velké Bystřici. A to nejen mládež, ale i rodiče, prarodiče, tety a strýce, faráře a farářky! Tématem plesu je vesmír, můžete proto přijít vhodně oblečení, či jinak naladěni.

K tanci a poslechu nám bude hrát kapela Old School.

Pro rezervaci vstupenek, prosím, vyplňte do 4. 2. formulář zde:

<https://forms.gle/FjKhhVZXn4LDQ2Yv5>

Akci pořádá seniorátní odbor mládeže moravskoslezského seniorátu, v případě dotazů pište na: moravskoslezska-mladez@evangnet.cz Projekt je financován s podporou grantového systému ČCE pro diakonické a rozvojové projekty.

Sborový výlet do Herlíkovic 5.–8. května 2023

Milé sestry, milí bratři, blíží se uzávěrka přihlášek do Horského domova v Herlíkovicích. Předběžně je přihlášeno 35 dospělých a 5 dětí.

Do 28. 2. 2023 je třeba upřesnit definitivní počet účastníků, do 15. 3. 2023 je nutné poslat zálohu na pobyt.

Kapacita Horského domova je 60 lidí.

Bližší informace najdete na

www.horskydomov.cz

Neváhejte a přihlašujte se! Olinka a Ben Klineckých se na vás těší!

NB

Systematická teologie: Eschatologie Kurz „Úvod do evangelické teologie“

EVANGELICKÁ
TEOLOGICKÁ
FAKULTA

Univerzita Karlova

srdčně zve všechny zájemce na kurzy celoživotního vzdělávání
a Univerzity třetího věku v letním semestru 2023

zahájení: čtvrtek 9. 3. 2023

vyučují: prof. Jan Štefan, doc. Petr Gallus, dr. Ondřej Kolář

- 9. 3. Úvod do eschatologie (Jan Štefan)
- 13. 4. Vzkříšení „Kristovo, vzkříšení křesťanů“ (Petr Gallus)
- 11. 5. Smrt, nesmrtelnost duše, mezistav, spánek duší, očistec, reinkarnace (Ondřej Kolář)
- 8. 6. Poslední soud, spása všech?, nové nebe, nová země, Bůh všechno ve všem (Jan Štefan)

Olomouc, Blahoslavova 1 (prostory ČCE), vždy 14–18 hodin.

Kontakty na zástupce sboru:

Farář Jan Lukáš:	776 029 782	Lukas.Jan@seznam.cz
Kurátor Marek Vraj:	605 224 814	m.vraj@volny.cz
Pastorační pracovnice Noemi Batlová:	728 289 354	noemi.batlova@gmail.com
Úřední hodiny ve farní kanceláři: Úterý 9–11 hod (br. farář Jan Lukáš) Pátek 9–11 hod (N. Batlová)	Kdykoliv jindy je možné setkání podle telefonické nebo mailové domluvy.	

Upozornění pro případné dárce: Číslo sborového účtu je 2302116008/2010

měsíčník sboru Českobratrské církve evangelické v Olomouci

úlevný posel
2023–XXIV. ročník

Redakční kruh:

Jana Vrajová, Jan Lukáš, Noemi Batlová, Petr Marek, Daniel Batla, Amos Děkaník a Ivana Jenišťová.

Email: Jana.Vrajova@seznam.cz

Grafická úprava a zlom: Jiří K. Jurečka

Tisk: Noemi Batlová

Za všechny chyby v tomto čísle se omlouváme.

Vydává sbor Českobratrské církve evangelické v Olomouci
vlastním nákladem jako svůj vnitrosborový bulletin. Příspěvky, ohlasy, připomínky pošlete na adresu redakce:

Blahoslavova 1, 779 00 Olomouc,
nebo e-mail: olomouc@evangnet.cz

Uzávěrka tohoto čísla: 15. 1. 2022

Vyšlo: 5. 2. 2023

Uzávěrka příštího čísla: 15. 2. 2023

<http://www.olomouc.evangnet.cz>